

Bilag 2

24-05-2011

Transitrum for udenlandske hjemløse

Sagsnr.
2011-71569

Dokumentnr.
2011-368539

Baggrund

Københavns Kommune har over en periode været præget af et stigende antal udlændinge, der overnatter under interimistiske forhold, og som er uden ordinært forsørgelsesgrundlag. Nogle er tiggere, andre har indtægter ved forskellig genbrugsvirksomhed (pant, salg af metaller mv.). Fattigdom og manglende beskæftigelsesmuligheder i hjemlandet er en del af baggrunden for deres ophold. En del af denne gruppe har psykiske problemer. Andre har misbrugsproblemer. Disse forhold har medført tilstedeværelsen af en gruppe udlændinge, der kan karakteriseres som hjemløse.

Sociallovgivningens tilbud til hjemløse står imidlertid kun i begrænset omfang til rådighed for udenlandske hjemløse.

På privat initiativ og med statslig støtte er der etableret akutovernatningstilbud – særligt i vintermånederne, som generelt retter sig mod udlændinge. Overnatningstilbuddene har i den kolde tid været et værn mod kulden, men har ikke kunnet bidrage til mere langsigtede løsninger. I regi af Røde Kors er et sundhedsfagligt tilbud under etablering.

En del af den samlede gruppe antages selv at kunne håndtere deres situation, og vurderes at anvende de private herberger af økonomiske årsager. Alligevel refter en gruppe, der er særlig socialt udsatte. Årsagerne kan være psykiske, somatiske eller misbrugsmæssige problemer. Mennesker, der selvom de ikke af egen drift magter at ændre deres situation, alligevel er positive overfor hjælp til en bedre tilværelse.

Et transitrum er ikke en afløsning for de eksisterende private overnatningstilbud for udlændinge. Et transitrum er et supplement hertil, som for den med udsatte gruppe kan blive nøglen til forandring.

Baggrunden for hjælp til en tilbagevenden til hjemlandet skal ses i sammenhæng med den situation en udlænding med sammensatte sociale problemer befinder sig i. De kan ikke sproget, og er uden kendskab til danske forhold. De tiltrækkes af miljøerne, hvor socialt udsatte færdes. Selvom de derved i en periode kan skaffe sig til livets opretholdelse, involveres de ofte også i f.eks. misbrugsmiljøet og den kriminalitet, der knytter sig hertil. En anden problemstilling angår mennesker med ubehandlede psykiske lidelser. Selv de, der håbede på en bedre tilværelse i Danmark, må ofte erkende, at deres situation er

Mål- og Rammekontoret for Voksne

Bernstorffsgade 17
4. sal vær. 414
1592 København V

Telefon
3317 3461

Telefax
3317 3731

E-mail
W065@sof.kk.dk

EAN nummer
5798009683052

www.kk.dk

blevet yderligere forværret efter en tid i København. Mange vil med støtte kunne etablere sig en bedre tilværelse i hjemlandet.

Formål

Transitrummet skal bidrage til at forebygge en yderligere social deroute for de mest udsatte udlændinge. Det skal ikke være et åbent overnatningssted. Transitrummet kan således ses som et supplement til de private herberger for de, der ønsker en god start på en tilbagevenden til hjemlandet, og som har behov for transitrummets hjælp hertil.

Lovgrundlag

Lovligt ophold

Enhver, der opholder sig lovligt i Danmark har ret til hjælp.

Undtaget herfra er personer med ophold på turistvilkår (3 måneder) eller som arbejdssøgende (6 måneder). Denne undtagelse er begrundelsen for, at en hjemløs med ophold på indtil 3 måneder efter Socialministeriets fortolkning er omfattet af den i loven fastlagte målgruppe for forsorgshjem efter servicelovens § 110, selv om de pågældende i øvrigt har lovligt ophold i Danmark.

Udlændinge på forsorgshjem

Som anført ovenfor er udlændinge ikke omfattet af målgruppen for forsorgshjem med den virkning, at der ikke kan hjemtages statsrefusion for udgifter herved. Socialministeriet har dog anerkendt, at det i visse situationer kan være vanskeligt straks at afklare opholdgrundlaget, hvis en udlænding anmoder om optagelse. Socialministeriet har derfor anerkendt, at kommunen i disse situationer har adgang til statsrefusion i 1 til 2 dage.

Regeringen har været afvisende overfor idéen om et transitrum, hvilket fremgår af gentagne ministerudmeldinger. Socialministeriet har imidlertid senest tilkendegivet, at udenlandske hjemløse – uanset opholdsgrundlag – kan få ophold på forsorgshjem, selvom der ikke er hjemmel herfor i servicelovens § 110. Det må på den ene side føre til, at der heller ikke ville kunne hjemtages statsrefusion for et transitrum, men at kommunen på den anden side ikke er afskåret fra at drive et transitrum for egne midler. Socialforvaltningen har skrevet til Socialministeriet med henblik på nærmere afklaring heraf.

Fysisk placering

Hjemløse borgere med rødder i andre lande er en udfordring for hele København. Et transitrum skal derfor betjene hele byen. Et transitrum er ikke tænkt som et åbent tilbud, hvor udenlandske hjemløse selv henvender sig. Et transitrum kan derfor placeres hvor det ud fra en lokalemæssig vurdering er hensigtsmæssigt.

Socialforvaltningen foreslår en placering på Sundholms område.

Visitation

Hjemløseenheden visiterer til Transitrummet. Andre sociale tilbud – herunder private overnatningstilbud kan rette henvendelse til Hjemløseenheden, når de får kendskab til udlændinge, der er motiveret for et ophold i Transitrummet, og som er motiveret for hjælp til efterfølgende tilbagevenden til hjemlandet.

Metoder

Transitrummet bygger på metoder, som allerede er brugt i Socialforvaltningens opsøgende arbejde blandt udenlandske hjemløse.

Det vil sige

- Opsøgende, vedholdende, tålmodig kontakt
- Juridisk bistand, sagsbehandling
- Samarbejde med den hjemløse om hjemsendelse
- Samarbejde med hjemland, hjemkommune, lokale organisationer om hjemsendelse

Med transitrummet bliver det muligt at bygge videre på ovenstående metoder med stabilisering og bedre betingelser for motivation og samarbejde.

Økonomi

De årlige udgifter til løn og drift for et transitrum er i Vesterbroplanen opgjort til 7 mill. kr. Udgifterne ved etablering af et transitrum er opgjort til 5 mill. kr.